

How Much Do I need to make in order to give?

It is a mitzvah to give tzedakah to the poor, according to what is fitting the poor person, if one can afford it (lit.: if his hand can acquire it). As it says “You shall surely open your hand to him” (Deut 15) and “Sustain the stranger among you” and “You should cause your brother among you to live.” Rambam Laws of the Poor 7:1	רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ז הלכה א מצות עשה ליתן צדקה לעניים כפי מה שראוי לעני, אם היתה יד הנותן משגת, שנאמר פתוח תפתח את ידך לו ונאמר והחזקת בו גר ותושב וחי עמך ונאמר וחי אחיך עמך.
If a poor person came and asked for his need, and one cannot afford it, one should give what one can afford. How much is this? Up to 20% of his property is the choicest of mitzvot. 10% is average. Less than this is “evil eye”. One should not give less than 1/3 a shekel per year, and whoever gives less than this has not fulfilled the commandment. Even a poor person who is sustained by charity must give charity to another. (Rambam, Laws of the Poor 7:5)	רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ז הלכה ה בא העני ושאל די מחסורו ואין יד הנותן משגת נותן לו כפי השגת ידו וכמה עד חמישית נכסיו מצוה מן המובחר, ואחד מעשרה בנכסיו בינוני, פחות מכאן עין רעה, ולעולם לא ימנע עצמו משלישית השקל בשנה, וכל הנותן פחות מזה לא קיים מצוה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה חייב ליתן צדקה לאחר.
If there is a needy person among you, one of your kinsmen in any of your settlements in the land that YHVH your God is giving to you, do not harden your heart and shut your hand against your needy kinsman. Rather you must open your hand and lend him sufficient for whatever he needs. (Deut 15:7-8)	דברים פרק טו (ז) כִּי יִהְיֶה בְּךָ אֲבִיּוֹן מֵאַחַד אֶחָיִךְ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצֶךָ אֲשֶׁר יִקְנֶה אֶלְהֶיךָ נִתְּנוֹ לָךְ לֹא תִאֲמָץ אֶת לִבְּךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֲחִיךָ הָאֲבִיּוֹן : (ח) כִּי פִתַּח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבַט תַּעֲבִיטֵנוּ דֵּי מַחְסָרוֹ אֲשֶׁר יִחְסֹר לוֹ :
If your kinsman, being in straits, comes under your authority, and you hold as though a resident alien, let him live by your side; do not exact from him advance or accrued interest, but fear your God. Let him live by your side as your kinsman. (Lev 25:35)	ויקרא פרק כה (לה) וְכִי יִמּוֹךְ אֲחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִחְזַקְתָּ בּוֹ גֵר וְתוֹשֵׁב וְחִי עִמָּךְ : (לו) אֶל תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתִרְבִּית וְיִרְאֶתָּה מֵאֲלֹהֶיךָ וְחִי אֲחִיךָ עִמָּךְ :
R. Saadia wrote that one must privilege his own living before anyone else, and does not need to give charity until he has his own living made, as it says: “Your brother shall live with you” (Lev 25:36) – your life is before the life of your brother. Tur, Yoreh Deah, 251	טור יורה דעה סימן רנא כתב ה"ר סעדיה חייב אדם להקדים פרנסתו לכל אדם ואינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו שנאמר וחי אחיך עמך חייך קודמין לחיי אחיך
It is clear that according to Torah law, whoever has a days worth of income must give the remainder to the poor. Only his life preceeds,	שו"ת חתם סופר חלק ב (יו"ד) סימן רכט דודאי משמע מדין תורה כל שיש לו פרנסת

but whoever has enough to sustain one day, the remaining money must go to the poor. But in Usha they established that one shouldn't spend more than 20%, and the based it on the verse "I will surely tithe." (Hatam Sofer response 229)	יומו צריך ליתן המותר לעני רק חייו קודמים אבל כל שיש לו די פרנסת יומו יתר שאר ממונו לעני הצריך רק באושה התקינו שלא יבזבז אדם יותר מחומש וסמכוהו אקרא אשר אעשרנו לך
ערוך השולחן יורה דעה סימן רנא סעיף ד והנה כבר בארנו בסי' רמ"ח סעי' ג' דזה שכתבו שאינו חייב ליתן צדקה עד שיהיה לו פרנסתו זהו בצדקה תמידיות מעשר או חומש אבל לקיים מצות צדקה שלישית שקל בשנה מחוייב כל אדם אף עני המתפרנס מן הצדקה האמנם בעיקרי הדברים ק"ל טובא דאם נאמר דברים כפשוטן דאלו קודמין לאלו ואלו לאלו דהכוונה שא"צ ליתן כלל למדרגה שאחר זה ולפי"ז הא הדבר ידוע שלכל עשיר יש הרבה קרובים עניים וכ"ש לבעה"ב שהצדקה שלו מועטת וא"כ לפי"ז אותם העניים שאין להם קרובים עשירים ימותו ברעב ואיך אפשר לומר כן. ולכן נלע"ד דבירור הדברים כך הם דבוודאי כל בע"ב או עשיר הנותן צדקה מחוייב ליתן חלק לעניים הרחוקים אלא דלקרוביו יתן יותר מלשאינו קרוביו וכן כולם כמדרגה זו וגם בזה שכתבו דפרנסתו קודמת אם נאמר כפשוטו א"כ רובן של בעלי בתים פטורין מן הצדקה לגמרי לבד שלישית שקל בשנה וידוע דרוב ישראל הלואי שיספיק להם פרנסתם להוצאתם ולפי"ז יפטורו כולם מן הצדקה זולת עשירים גדולים ובמקומות שאין עשירים יגוועו העניים ברעב ואיך אפשר לומר כן וגם המנהג אינו כן: ערוך השולחן יורה דעה סימן רנא סעיף ה ולכן נלע"ד ברור דזה שכתב הגאון דפרנסתו קודמת היינו באיש שאינו מרויח רק לחם צר ומים לחץ ולכן מביא ראיה מהצרפית שבשם היה תלוי חיי נפש ממש שהיה רעב בעולם כמבואר במלכים שם ואם נותר לו לחם ומים אביו ואמו קודמין ואח"כ בניו וכו' אבל האיש שמרויח פרנסתו כבעל בית חשוב שאוכל כראוי לחם ובשר ותבשילין ולובש ומכסה א"ע כראוי וודאי דחייב בצדקה מעשר או חומש מפרנסתו וחלק גדול מהצדקה יתן לקרוביו ועניי עירו ומעט מחוייב ליתן גם לרחוקים ועניי עיר אחרת דא"כ עיר של עניים יגועו ברעב ח"ו אלא וודאי כמ"ש ותדע לך שכן הוא דא"כ איזה גבול תתן לפרנסתו שהיא קודמת וכל אחד יאמר אני נצרך לפרנסתי כל מה שאני מרויח שהרי אין גבול להוצאה כידוע אלא וודאי כמ"ש דלא קאי רק על מי שיש לו רק לחם מצומצם להחיות נפשו ונפש אשתו ובניו ובנותיו הקטנים:	
שולחן ערוך יורה דעה סימן רמז סעיף א א] מצות עשה ליתן צדקה כפי השגת יד, וכמה פעמים נצטוינו בה במצות עשה. ויש לא תעשה במעלים עיניו ממנו, שנאמר: לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך (דברים טו, ז). וכל המעלים עיניו ממנה נקרא בליעל, וכאילו עובד עבודת כוכבים. ומאד יש לזהר בה, כי אפשר שיבא לידי שפיכות דמים, שימות העני המבקש אם לא יתן לו מיד, ב] כעובדא א דנחום איש גם זו. סעיף ג כל המרחם על העניים, הקב"ה מרחם עליו. הגה: ד] ויתן האדם על לבו שהוא מבקש כל שעה פרנסתו מהקב"ה, וכמו שהוא מבקש שהקב"ה ישמע שועתו כך הוא ישמע שועת עניים. ה] גם יתן אל לבו כי הוא גלגל החוזר בעולם, וסוף האדם שיבא הוא או בנו או בן בנו לידי מדה זו, וכל המרחם על אחרים מרחמין עליו (מלשון הטור). שולחן ערוך יורה דעה סימן רמז סעיף א כל אדם חייב ליתן צדקה, א אפילו, עני המתפרנס מן הצדקה חייב ליתן ממה שיתנו לו. ומי שנותן פחות ממה	

שראוי ליתן, א] ב בית דין היו ג כופין אותו ב] ומכין אותו מכת מרדות עד שיתן מה שאמדהו ליתן, ג] ויורדים לנכסיו ד (א) בפניו ולוקחין ממנו מה שראוי לו ליתן.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רמט

סעיף א

א] שיעור נתינתה, אם ידו משגת יתן א כפי צורך העניים. ואם אין ידו משגת כל כך, יתן עד חומש נכסיו, מצוה מן המובחר; ב] ואחד מעשרה, מדה בינונית; פחות מכאן, עין רעה. ג] וחומש זה שאמרו, שנה ראשונה מהקרו, מכאן ואילך חומש (א) שהרויח בכל שנה. הגה: ואל יבזבז אדם יותר מחומש, שלא יצטרך לבריות. (ב"י בשם הגמרא פ' נערה שנתפתחה) ודוקא כל ימי חייו, אבל בשעת מותו יכול אדם ליתן צדקה כל מה שירצה (ג"ז שם פ' מציאת האשה ומייתי לה ר"ף ורא"ש ור"ן ומרדכי). ג] ד] ואין לעשות ממעשר שלו דבר (ב) מצוה, כגון נרות לבית הכנסת או שאר דבר מצוה, רק יתנו לעניים. (מהרי"ל הל' ראש השנה).

סעיף ב

לעולם לא ימנע אדם עצמו פחות ד משלישית השקל לשנה, ואם נתן פחות מזה, לא קיים מצות צדקה.

סעיף ג

ה] צריך ליתן הצדקה בסבר פנים יפות, בשמחה ובטוב לבב, ומתאונן עם העני בצערו ומדבר לו דברי תנחומין. ו] ואם נתנה בפנים זועפות ורעות, ה הפסיד זכותו.

סעיף ד

ז] אם שאל לו העני ואין לו מה יתן לו, לא יגער בו ויגביה קולו עליו, אלא יפייסנו בדברים ויראה לבו הטוב שרצונו ליתן לו אלא שאין ידו משגת. הגה: ואסור להחזיר העני השואל ריקם, אפילו אין נותן לו רק גרוגרת אחת, שנאמר אל ישוב דך נכלם (תהילים עד, כא). (לשון הטור לקמן סי' ר"ן בשם הרמב"ם).

סעיף ה

אם יכול לעשות לאחרים שיתנו, שכרו גדול משכר הנותן.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנ

סעיף א

כמה נותנין לעני, די מחסורו אשר יחסר לו. כיצד, אם היה רעב, יאכילוהו. היה צריך לכסות, יכסוהו. אין לו כלי בית, קונה לו כלי בית. ואפילו אם היה דרכו לרכוב על סוס, ועבד לרוץ לפניו כשהיה עשיר, והעני, קונה לו סוס א] ועבד. וכן לכל אחד ואחד. לפי מה שצריך. ב] הראוי לתת לו פת, נותנים לו פת. עיסה, נותנים לו עיסה. מטה, נותנים לו מטה. הראוי ליתן לו פת חמה, חמה. צונן, צונן. להאכילו לתוך פיו, מאכילין. אין לו אשה ובא לישא, משיאין לו. ושוכרים לו בית ומציעים לו מטה וכלי תשמישו, ואחר כך משיאין לו אשה. הגה: ג] ונראה דכל זה בגבאי צדקה, או רבים ביחד, א אבל אין היחיד מחוייב ליתן לעני די מחסורו, אלא מודיע צערו לרבים, ואם אין רבים אצלו יתן היחיד, אם ידו משגת. (ב"י ודלא כמשמעות הטור, וכמו שנתבאר סימן רמ"ט).

סעיף ג

עני המחזר על הפתחים, אין נותנין לו ד] מהקופה מתנה מרובה, אלא מתנה מועטת.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנא

סעיף י

מי שבא ואמר: האכילוני, אין בודקין אחריו אם הוא רמאי, אלא מאכילין אותו מיד. היה ערום ובא ואמר: כסוני, בודקין אחריו אם הוא רמאי, כ] ואם מכירין אותו מכסין אותו מיד.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנב

סעיף א

(א) פדיון שבויים קודם לפרנסת עניים ולכסותן. א (ב) א] ואין מצוה גדולה כפדיון שבויים. הילכך לכל דבר מצוה שגבו מעות בשבילו, יכולים לשנותן לפדיון שבויים. ואפילו אם גבו לצורך בנין ב"ה, ואפילו אם קנו העצים והאבנים והקצום לצורך הבנין, ב] שאסור למכרם בשביל מצוה אחרת, מותר למכרם לצורך פדיון שבויים. (ג) ג] אבל אם בנאוהו כבר, לא ימכרו אותו. ב (ד) ומ"מ הנודר סלע לצדקה, אין פדיון שבויים בכלל ואין לפדות בסלע זו ג רק מדעת בני העיר (מהרי"ק שורש ז') כדלקמן סימן רנ"ו סעיף ד').

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנג

סעיף א

מי שיש לו מזון שתי סעודות, א לא יטול מהתמחוי. מזון י"ד סעודות, לא יטול מהקופה. ואם יש לו ר' זוז ואינו נושא ונותן בהם, או שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהם, לא יטול צדקה. ואם יש לו ר' זוז חסר דינר ואינו נושא ונותן בהם, אפילו נותנים לו אלף זוז בבת אחת, הרי זה יטול.

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנו

סעיף א

א] כל עיר שיש בה ישראל, א חייבים להעמיד מהם גבאי צדקה אנשים ידועים ונאמנים, שיהיו (א) מחזירים לגבות מכל אחד מה שהוא ראוי ליתן ודבר הקצוב עליו, והם מחלקים המעות מערב שבת לערב שבת ונותנים לכל עני מה שיספיק לו לשבעה ימים, וזו היא הנקראת קופה. וכן מעמידים גבאים שלוקחים בכל יום ויום מכל חצר וחצר פת ומיני מאכל או פירות או מעות ממי שמתנדב לפי שעה, ומחלקין את הגבוי לערב בין העניים, ונותנים ממנו לכל עני פרנסת יומו וזהו הנקרא תמחוי. מעולם לא ראינו ולא שמענו קהל מישאל שאין להם קופה של צדקה, אבל תמחוי יש מקומות שלא נהגו בו. הגה: ב] ולכן מי שיש לו מזון שבעה ימים, לא יקח מן הקופה ומי שיש לו מזון יום אחד, לא יקח מן התמחוי, כמו שנתבאר לעיל סימן רנ"ג. ג] וצריכים הגבאים שיהיו נאמנים וחכמים ד] וידקדקו על העניים ב שלא יהיו רמאים. וכל שהגבאי אינו נאמן, ג אסור ליתן צדקה על ידו (הכל מטור).

סעיף ב

בתענית מחלקים מזונות לעניים. ד וכל תענית שאכלו העם ולנו ולא חלקו צדקה לעניים, הרי אלו כשופכי דמים. במה דברים אמורים, כשלא נתנו להם הפת והפירות, אבל אם אחרו המעות או החטים אינם כשופכי דמים.

סעיף ג

הקופה אינה נגבית בפחות משנים, ה שאין עושים שררה על הצבור במזון בפחות משנים. אבל לאחר שנגבית, ה] אחד נאמן עליה להיות גזבר. ו וכן יכולים למנות שני אחים להיות גזברים. ואינה מתחלקת אלא בשלשה, לפי שהוא כדיני ממונות לעיין על כל עני ועני כמה ראוי ליתן לו. ותמחוי, כמו שמתחלקת בשלשה כך אינה נגבת אלא בשלשה, ו] לפי שאינו דבר קצוב וצריכים לעיין על כל אחד ואחד כמה ראוי שיתן.

"One must not use one's maaser..."

indicates a specific sum which is separated off for charitable purposes.

An historical survey given by Rabbi Dr. H. J. Zimmels* on p. 266-7 of his treatise "Ashkenazim and Sephardim" (Oxford University Press 1958) confirms that the practice of separating maaser was confined to Ashkenazim, and that the Sephardim had an alternative arrangement for charitable payments. The most striking evidence for this is contained in the Ethical Will of Rabbi Yehudah ben Asher, whose father, the *Rosh*, moved from an Ashkenazi to a Sephardi community. Rabbi Yehudah quotes the statement of his father that since in his old community in Germany the practice of maaser kesafim had been established for many generations he and all his descendants would take this practice upon themselves as a voluntary obligation.

This important source is not well known to Torah scholars, and we therefore reproduce the relevant section from "Hebrew Ethical Wills" by Israel Abrahams (Jewish Publication Society of America,** Philadelphia 1926 p. 192-4). The original manuscript is in the British Museum.

מצאות ר' יהודה בן אשר

... אדוני אבי ז"ל תיקן בעירו באשכנז שכל אחד מהקהל יהיה נותן מעשר מכל הבא בידו וכן תיקן במדינת טוליטולה שהוא ובניו יעשו כן. ואחר פטירתו ז"ל הסכמנו אני וכל אחי לקיימה ולהוסיף בה דברים. ובאלול שנת ק"ו תקנתי וחתמו בה בני הגדולים. וכתבתי בה נוסח התקנות בכאן בע"ה יחתמו בה. וגם אולי יראה אדם וידבנו לבו לקבלה עליו. וזו נוסחה:

אנו הבאים על החתום עמדנו על תקנה אחת מכתובת יד זקנינו הר' אשר ז"ל וזה נוסחה: שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמוך. יען כי בארץ אשר יצאנו משם נהגו אבותינו ואבות אבותינו להפריש חלק אחד מהעשרה חלקים לגבוה לצדקה לצורך מצוה מכל מה שיריחו במשא ומתן כמו

* We are grateful to Prof. Yaacov Katz for drawing our attention to this source.

** We are grateful to the J.P.S. for permission to reproduce the material. The translation has been slightly modified.

Maaser
Kesafim
ר. יהודה

שאמרו רז"ל על המקרא ודרשו תעשר את כל תבואת זרעך מכאן למפרישי ימים שמפרישים חלק אחד מעשרה לעמלים בתורה. לכן יצאנו בעקבות אבותינו וקבלנו על עצמינו להפריש חלק אחד מעשרה מכל מה שנרויח במשא ובמתן ברבית ובסחורה. ושלשה רביעים מאותו חלק עשירי נתן לתוך קופה ותהיה הקופה ביד שני גבאים ועל פי אותם הגבאים ינתן כל מה שיותן לכל מי שצריך ממנו: ודבר זה קבלנו על עצמינו ועל זרעינו לשמור ולעשות ולקיים. והגבאים שביררנו הם שני אחים שהם ר' יעקב ור' יהודה יצ"ו ומה שקבלנו עלינו חתמנו בט' ימים לחדש מרחשון שנת ע"ה לפרט היצירה. אשר בן הר' יחיאל ז"ל. שלמה בן הר' אשר נר"י. יעקב בן הרא"ש יצ"ו. יהודה בן הר' אשר איש חיל. אליקים בן הר' אשר נר"ו: וסמוך לחתימת כתב שזה נוסחו: והסכמנו אנחנו חתומי מטה שיהיה בכלל תיקון זה הכתוב למעלה כל מה שבא ויבא ליד כל אחד ממנו. בין במעות בין בירושה בין במתנה בין בנישואין בין באיזה צד שיהיה. ויהיה חייב כל אחד ממנו להפריש תחילה ממה שיש לו להפריש תוך שמנה ימים אחר שיתחייב להפרישו ולהשתדל ליד הגבאים. ע"כ נוסח הכתב השני: והחתומים עליו שלמה בן הרא"ש ז"ל. יעקב בן הרא"ש ז"ל. יהודה בן הרא"ש ז"ל. שמעון בן הרא"ש ז"ל. אנחנו הבאים על החתום מקבלים עלינו כל התקנות תקנות המעשר הכתובות למעלה כאשר הסכים א"א נר"ו. שיפרע כל אחד ממנו החלקים הנזכרים כמו שנזכר למעלה. ועל אמתת דבר זה חתמנו שמותינו פה בר"ח אלול שנת אלפים וק"ו ליצירה. ע"כ נוסח הכתב השלישי: והחתומים שלמה בן הר' יהודה נר"ו. יחיאל בן הר' יהודה נר"ו:

... ועד סוף נוביימרי זה קבלתי ל"ז אלף זהובים ור"מ זהובים כמו שמפורש למעלה ונתתי מהם בדבר מצוה ג' אלף ותשכ"ד זהובים שהוא המעשר כפי חיוב התקנה הכתובה מעלה...

My revered father of blessed memory ordained in his city in Germany that every member of the community should pay a tithe of his total income, and in the district of Toledo he ordained that he and his children should do likewise. After he had passed away I and all my brothers resolved to maintain the practice and add to its terms. In Ellul (5)106 A.M. (1346 C.E.). I wrote out the ordinance and my elder sons signed it. I have appended the text of the ordinance below so that with God's help (my younger children also) will sign it. Perhaps also others not of my family may see it

and be prompted to assume the same obligation. This is the text (presumably of the original ordinance of the Rosh and his sons):

We, the undersigned, have stood by a certain ordinance in the handwriting of our ancestor R. Asher of blessed memory with the following text: 'Hear my son the instruction of your father and do not forsake the teaching of your mother' (Proverbs 1:8). Seeing that in the country from which we migrated our fathers and our fathers' fathers were accustomed to set aside to God as charity for religious purposes one part in ten of all business profits — this was in accordance with the comment of our Rabbis on a verse in the Torah "You shall definitely tithe all of your agricultural produce..." — from this we deduce that traders overseas should separate one tenth (of their profits) for those who labor in Torah" — therefore we have continued in the footsteps of our fathers, and have taken upon ourselves the obligation to set aside a tenth of all our profits in business, loan interest, and all other trading. Three quarters of this tithe we will deposit in a chest, controlled by two treasurers, who will authorize grants to any who need to draw from the fund. This obligation we have undertaken for ourselves and our offspring, to observe, to do, and maintain it. The treasurers whom we have selected are the brothers R. Yaakov and R. Yehudah (may God preserve them). We have sealed this undertaking on the 9th day of the month of Marcheshvan in the year (50)75 A.M. (1316 C.E.).

(signed) Asher ben R. Yechiel
Shlomo ben R. Asher
Yaakov ben R. Asher
Yehudah ben R. Asher
Elyakim ben R. Asher

Close to these signatures is a document to the following effect:

We, the undersigned, have agreed that included in the terms of the ordinance written above shall be all which has come or will come into the hands of any of us, whether it consist of money, legacy, gift or marriage settlement, or any other possession. Each of

us shall be obligated to set aside the proper amount and place it in the hands of the treasurers within eight days of the sum becoming due. [So far the text of the second document. The signatories are: —]

Shlomo ben R. Asher
Yaakov ben R. Asher
Yehudah ben R. Asher
Shimon ben R. Asher

We, the undersigned, take upon ourselves all the ordinances relating to the tithe written above, as our revered father did, and each of us will pay his contribution as is mentioned above. In attestation of this we have here signed our names on Rosh Chodesh Ellul 5106 A.M. (1346 C.E.). So far the third document (presumably referred to by R. Yehudah in his introduction) with signatories:

Shlomo ben R. Yehudah
Yechiel ben R. Yehudah.

.....

Until the end of this November I received 37240 gold pieces (in salary) as explained above. Of this sum I gave for charitable purposes 3724 gold pieces, which is the tithe in accordance with the ordinance written above...

Despite this important document, evidence is not conclusive regarding all Sefardi communities. Reference should be made to two Sefardi sources which relate specifically to maaser. Rabbenu Yonah, who lived in Geronda, clearly advocated the separation of maaser in his ethical treatise *Sefer Hayirah* (see above (2d(iii))). It could be argued that this does not necessarily imply a public acceptance of the practice, but an acceptance by individuals as an act of special piety. In a responsum quoted at the end of this chapter Rabbi Shimon ben Zemach Duran, who lived in North Africa, also refers to the separation of maaser; but this responsum replies to a query by a person who in time of trouble had vowed to follow the example of the patriarch Jacob; it does not indicate a generally accepted practice.

Appendix I: Ehrenpreis' Vow
(translation of JTSA Library MS 10115, fol. 2r)¹

I praise the Lord who has counseled me, having given me a heart by which to know Him, to separate from all that He will bless me with in my business dealings one-tenth, after the following manner.

1. From all profits that God grants me, whether at home or outside, when the profit exceeds the outlay, I am obligated to tithe from that profit for charity or for a matter of *mitsvah*, beginning from the date below.
2. The "matter of *mitsvah*" enunciated in paragraph 1 refers, for example, to books or other articles that I am not required to own — [those] I may purchase with tithe money; but articles that I am required to own, such as tallit, tefillin, mezuzot, and the like, I may not purchase with tithe money, but only from my own purse; now, regarding *hiddur mitsvah* — even though I am obligated in the *mitsvah* — I may augment for *hiddur* with tithe money.
3. Charity takes precedence over anything else, and purchasing a *devar mitsvah* takes precedence over *hiddur mitsvah*.
4. Since I hope that God, who searches the reins, will grant me success in my business dealings (according to teachings of the Sages), it being impossible to figure my profits constantly, I will therefore do the following: according to my estimate, I will figure how much profit I have made every week, and set aside my tithe. At the end of the year, when I do a full accounting, and determine my earnings and compute what I have set aside, then if I have set aside too much, I will take it back; and if I separated out too little, I will immediately give what is due.
5. In case tithe money is available in my fund, I may lend to myself and pay back into the fund, without adding any extra amount.

¹ Annotations have been supplied in the Text and Notes below.

By way of explanation of the foregoing: I accept [it] upon myself as a binding vow, and hope in God for success, whereupon I will set aside tithe with good will in accordance with my undertaking. And I beseech the Creator (may He be blessed) not to bring me to any transgression in this matter; rather, may He present me with fitting persons, and preserve me from all sorrow, harm, and disease; and send blessing, success, and profit in my undertakings, and upon those of all of the house of Israel his people; and may He help me so that I may fulfill what I have accepted upon myself. Amen.

Friday, the eve of the Sabbath of *Va'ethanan*, 15 Av 596 [1836].

Ashkenazic Jews used *kesafim* as a vehicle of support for the first record of this practice to all the praises of this practice, all prosperous and ever, kept his record struggling mightily as a diastatic practitioner *kesafim* a vehicle themselves."¹ This, bors, including assistance.²

Mordecai Zelevinsky poses. He gave documents. He used tithe for religious purposes. His own religious support of vows and such loans is also own expenses, and

It is noteworthy that Mordecai Zelevinsky spent it on Sukkot and spent it used it for taxes

¹ I have adopted the term *kesafim* from *Modern European Jewry* (Cambridge, 1983-89, who acknowledge the assistance of: Bordeaux: *Care: Families, Community*, ed. P. Horden and an example of the late

² Although the receiving end of charitying themselves," we (see below).

³ On taxes, see